

**Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové**

**Hodnocení bakalářské práce
Posudek oponenta práce**

Jméno autora: Monika Dohnalová

Název práce: Informovanost žáků základních škol o šikaně a kyberšikaně

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Stanislava Svoboda Hoferková, Ph.D.

Téma práce: poměrně hojně zpracováno v teorii i ve výzkumech, se zaměřením na informovanost stále aktuální

Rozsah práce: spíše rozsáhlý; zhruba 60 stran bez literatury a příloh

Struktura práce: přiměřená; 4 hlavní kapitoly a odpovídající počet podkapitol; k diskuzi dávám nutnost zařazení tak objemného textu o rizikovém chování a šikaně, oproti stěžejnímu tématu kyberšikany; autorka mohla zařadit informace o tom, kde se žáci mohou o kyberšikaně dozvědět (viz název práce)

Cíl práce: splněn, poměrně široce stanoven, autorka do něj promítá i cíl výzkumného šetření: „...*popsat problematiku šikany a kyberšikany, dále zjistit povědomí žáků základních škol o šikaně a kyberšikaně, analyzovat zdroje informací, odkud získali stěžejní data o této problematice, zmapovat jejich sociální síť a okolí, zda vědí, na koho se mohou v nesnázích spjatých s šikanou či kyberšikanou obrátit a v neposlední řadě zjistit, na koho by se skutečně v případě problémů obrátili.*“

Teoretická část práce: odpovídá; teoretická část je odpovídajícím kompilátem; k diskuzi dávám nutnost zařazení druhé kapitoly o šikaně – i když je kyberšikana chápána jako určitá forma šikany („rozšíření šikany do kybersvěta“), je otázkou, zda na ni můžeme aplikovat teoretická východiska šikany (např. znaky jako opakovanost, úmysl, stádia šikany, charakteristika oběti a agresora, újmy způsobené oběti, intervence apod.) a zda tedy poměrně detailní představení šikany bylo pro práci nezbytné. Naopak stěžejní kapitola 3 o kyberšikaně je v porovnání s ostatními kapitolami „chudší“, co do množství textu i aktuálnosti zdrojů; autorka mohla zařadit text o tom, kde, čím a kým jsou žáci informováni o kyberšikaně (RVP, projekty, preventivní aktivity apod.)

Práce s pojmy: odpovídá

Práce se zdroji informací:

- **výsledek antiplagiátorské kontroly:** celková podobnost 30 %; oponentka provedla důkladné přezkoumání a nenalezla pochybení
- **způsob odkazování:** odpovídá, s využitím Harvardského systému
- **počet použitých zdrojů:** přiměřený; více než 40 zdrojů, autorka mohla zařadit více aktuálnějších zdrojů o kyberšikaně

Empirická část:

- **koncepce empirického šetření:** odpovídá; cíl empirického šetření: „...*do jaké míry jsou žáci na základní škole informováni o šikaně a kyberšikaně, tedy jaké jsou jejich znalosti těchto pojmů, kde a jak je případně získali. Jako stěžejní spatřuji také to, jaké povědomí mají žáci o své sociální opoře, na koho se při řešení této problematiky mohou spolehnout, a komu se mohou svěřit.*“ Autorka stanovila 4 hypotézy, připomínku mám k H3, které v této podobě není verifikovatelná. Autorka zvolila dotazník vlastní konstrukce, respondenty se stalo 973(!) žáků ze 4. až 9. tříd ze 4

základních škol Středočeského kraje. Výsledky autorka představila pomocí tabulek a grafů, v závěru verifikovala hypotézy. Připomínku mám k verifikaci H2, která stojí pouze na konstatování respondenta, zda ví nebo neví, co je kyberšikana (respondent si nemusí být jist, i když ve skutečnosti ví, naopak jiný může být přesvědčen o tom, že ví, i když je jeho představa mylná). Autorka mohla provést hlubší analýzu dostupných výzkumů.

- **interpretace výsledků:** spíše slabší; autorka se k výsledkům drobně vyjadřuje v závěru celé práce

Jazyková a stylistická úroveň práce: odpovídá, čtivý, kultivovaný jazyk

Formální stránka práce: odpovídá

Využitelnost pro praxi: spíše nízká

Celkové hodnocení:

Předkládanou práci hodnotím jako adekvátní po stránce obsahové i formální.

Autorka zvolila poměrně hojně diskutované téma a tím je kyberšikana a informovanost žáků o ní. Teoretická část přináší nezbytný teoretický základ, ovšem je k diskuzi, zda neměla autorka věnovat více prostoru právě kyberšikaně a tomu, kde se v současnosti může žák o kyberšikaně dozvědět. Obdobně empirická část ohromuje velkým množstvím respondentů (téměř 1000!), ovšem obsahuje drobnější metodologické chyby a chybí jí podrobnější výzkumná analýza. Autorka mohla zpracovat na hlubší interpretaci výsledků, vytvořit přehled toho, v čem jsou žáci stále málo informováni, vytvořit brožurku pro žáky či učitele apod.

Autorka pracuje jako lektorka primární prevence, což je z textu patrné, možná však díky tomu byla očekávání oponentky vysoká. Bohužel musím konstatovat, že potenciál, který práce nesla, nebyl zcela využit a jde svým zpracováním i výzkumným šetřením spíše po povrchu.

Témata pro diskuzi při obhajobě:

1. *Domnívá se autorka, že kyberšikana musí naplňovat všechny znaky šikany, např. úmysl, opakovanost, rozdělení rolí?*
2. *Provedla autorka předvýzkum?*
3. *Z jakého důvodu zvolila autorka respondenty žáky 4. – 9. tříd?*
4. *Budou výsledky šetření poskytnuty zainteresovaným školám a využije autorka výsledky ve své lektorské praxi?*

Výsledné hodnocení:

Datum: 26. 5. 2022

.....
Podpis oponenta práce